

JOHDANTO

Uimavesiprofiilin tekeminen perustuu vuonna 2006 annettuun ns. uimavesidirektiiviin 2006/7/EY. Uimavesidirektiivin pohjalta on Suomessa laadittu Sosiaali- ja terveysministeriön asetus (177/2008) yleisten uimarantojen laatuvaatimuksista ja valvonnasta, joka on tullut voimaan 1.4.2008. Näiden säädösten soveltamisalaan kuuluvat yleiset uimarannat, joilla arvioidaan käyvän uimakauden aikana huomattava määrä uimareita päivässä. Lisäksi terveydensuojelulaissa (763/1994) annetaan yleisiä terveydensuojeluun liittyviä määräyksiä.

Uimavesidirektiivissä ja STM:n asetuksessa on määrätty uimavesiprofiilin tekemisestä. Säädösten mukaan uimavesiprofiilin laatii uimarannan omistaja tai haltija yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa. Eu-uimarannoille uimavesiprofiilit on laadittu ensimmäisen kerran vuonna 2011, joita päivitetään aina uimavesiluokan muuttuessa tai vähintään viiden vuoden välein.

Uimavesiprofiilissa tulee esittää mm. uimaveden ja muiden lähialueen pintavesien kuvaus, mahdollisten saastumisten syiden määrittely ja arviointi, sinilevien, makrolevien/kasviplanktonin esiintymisen todennäköisyyden arviointi, lyhytkestoisen saastumisen todennäköisyyden arviointi ja syiden selvittäminen sekä uimaveden laadun seurantakohdan sijainti.

Jyväskylän yleisten uimarantojen uimavesiprofiileissa on tietoa lisäksi mm. uimarannan varustukseen, palveluihin, kunnossapitoon ja käyttöön liittyen sekä uimareille annettaviin ohjeisiin ja tiedotukseen liittyen, koska nämä tiedot ovat sellaisia, joista käyttäjät ovat todennäköisesti kiinnostuneet. Uimavesiprofiileissa on otettu huomioon veden aistinvarainen ja mikrobiologinen laatu sekä sinilevähavainnot viimeisen neljän vuoden ajalta.

1. YHTEYSTIEDOT

1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot	Jyväskylän kaupunki / Liikuntapalvelut
1.2 Uimarannan päävastuullinen hoitaja ja yhteystiedot	Jyväskylän kaupunki / Liikuntapalvelut Liikuntapaikkavastaava Jarmo Saikkonen jarmo.saikkonen[a]jyvaskyla.fi puh. 014 266 4274
1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot	Jyväskylän kaupunki / Ympäristöterveydenhuolto Eeronkatu 10 40720 Jyväskylä Ympäristöterveystarkastaja, puh. 040 7551444 terveysvalvonta@jyvaskyla.fi
1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot	Eurofins Nab Labs Oy, Survontie 9 D, 40500 Jyväskylä KVVY-Tampere, Patamäentie 24, 33900 Tampere
1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot	Jyväskylän Energia PL 4, 40101 Jyväskylä puh. 014 366 4010

2. MAANTIETEELLINEN SIJAINTI

2.1 Uimarannan nimi	Uimalanniemi
2.2 Uimarannan lyhyt nimi	Uimalanniemi
2.3 Uimarannan ID-tunnus *)	FI141180005
2.4 Osoitetiedot	Saltuntie 6, 40800 Jyväskylä
2.5 Koordinaatit *)	25.8913, 62.2446

<p>2.6 Kartta</p>	<p>Koordinaattijärjestelmä WGS84</p>
<p>2.7 Valokuvat</p>	<p>Kuvia Uimalanniemen uimarannalta kesällä 2019. Kuvat lisätään myöhemmin.</p>

3. UIMARANNAN KUVAUS

3.1 Vesityyppi	Järvi
3.2 Rantatyyppi	Hiekka
3.3 Rantavyöhykkeen ja lähiympäristön kuvaus	<ul style="list-style-type: none"> - Puustomainen niemenkärki, jossa hoidettua nurmialuetta - Rantaviivaa n. 50 m - Hiekka-aluetta n. 1 200 m² - Ranta avautuu kaakkoon <p>Ranta-alue on melko tasainen ja viettää loivasti rantaveden suuntaan vasta vesirajan lähetyvillä.</p>
3.4 Veden syvyyden vaihtelut	Rantavesi syvenee tasaisesti, mutta kauempana rannasta vesi syvenee nopeasti. Uimaveden vaihtuvuus on hidasta, koska ranta sijaitsee lahden pohjukassa.
3.5 Uimarannan pohjan laatu	<p>Rantaveden pohjalle on lisätty samaa ohutta hiekkaa kuin ranta-alueelle, mikä parantaa pohjan laatua.</p> <p>Sukeltajat tarkistavat uintialueen pohjan vuosittain ennen uimakauden alkua sekä tarvittaessa uimakauden aikana.</p>
3.6 Uimarannan varustelutaso	<p>Rannan varustelu ja palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaksi laituria, joista toisessa hyppytorni 1 m, 3 m ja 5 m tasoilla, sekä inva-portaat - Inva-käyttöön soveltuvat pukukopit - Vessat, joista yksi inva-käyttöön - Pelastusrengas - Info/ ilmoitustaulu - Autopaikoitusalue - Rantalentopallokenttä
3.7 Uimareiden määrä (arvio)	Huomattava määrä.
3.8 Uimavalvonta	Ei rantavalvontaa.

4. SIJAINIVESISTÖ

4.1 Järven nimi	Leppävesi
4.2 Vesistöalue	Kymijoen -vesistö
4.3 Vesienhoitoalue	Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue, FIVHA2
4.4 Pintaveden ominaisuudet	<p>Lähde: Herttajärjestelmä, näytteenottopiste Leppävesi 68, 11.7.2017,</p> <p>näytesyvyys 0,0-2,0 m. Näkösyvyys: 2 m Sameus: pH: Klorofylli-a: 5 µg/l Kokonaisfosfori: 16 µg/l Kokonaistyyppi: 390 µg/l Veden viipymä: Veden korkeus: Virtaama: Sadanta: Valunta:</p>

	<p>Leppävesi on melko pitkä mutta kapea järvi, joka sijaitsee Jyväskylän kaupungin sekä Laukaan ja Toivakan kuntien alueella. Järvi on pohjois-eteläsuuntainen noin 30 km pitkä mutta kapea järvi (leveys monin paikoin noin 1 km). Se laskee Vaajavirtaa pitkin Päijänteeseen. Lisäksi Leppävesi on tärkeä osa Päijänteen ja Keiteleen välistä liikennettä. Leppävesi vastaanottaa koko Kymijoen valuma-alueen yläosan vedet. Suuri osa tästä valumasta tulee Saraavedestä Kuhankosken kautta</p> <p>Järven muoto on aiemmin hankaloittanut maantieliikennettä (valtatie 9), mutta ongelma on sittemmin korjattu rakentamalla silta järven yli. Myös Jyväskylän ja Pieksämäen välinen rautatie kulkee järven yli.</p>
4.5 Pintaveden laadun tila	<p>Leppävesi on suuri vähähumuksinen järvi (SVh). Järvi kuuluu ekologiselta tilaluokitukseltaan (2013) luokkaan hyvä. Järvi on ravinteisuutensa perusteella kuitenkin lievästi rehevöitynyt. Happamuus eli pH-arvo on pysynyt neutraalina</p>

5. UIMAVEDEN LAATU

5.1 Uimaveden laadun seurantakohtan sijainti	Uimavesinäyte otetaan uimarannan laiturilta.																																																					
5.2 Näytteenotto	<p>Näytteenotto suunnitellaan aina ennen uimakautta sekä laaditaan näytteenottosuunnitelma (seurantakalenteri). Näytteitä otetaan vähintään neljä kertaa kesän aikana.</p> <p>Näytteistä yksi otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua eli kesäkuun alussa ja loput kolme uimakaudella (15.6. – 31.8.) näytteenottosuunnitelman mukaisesti.</p>																																																					
5.3 Uimaveden laadun aistinvarainen arviointi	Arvioidaan aina näytteenoton yhteydessä (öljyt, jätteet ja muut kelluvat materiaalit, sinilevät)																																																					
5.4 Uimaveden mikrobiologisen laadun seuranta	<p>Uimaveden mikrobiologista laatua seurataan määrittämällä vedestä ulosteperäisiä bakteereita (<i>suolistoperäiset enterokokit ja E.coli</i>). STMa asetuksessa 177/2008 on määritetty toimenpiderajat (<i>enterokokit 400 pmy/100 ml ja E.coli 1000 pmy/100 ml</i>), joiden ylityessä viranomaisen ryhtyy toimenpiteisiin. Käytännössä ensimmäinen toimenpide on uusinäytteen ottaminen mahdollisimman pian tutkimustuloksen varmentamiseksi.</p> <p>Eu-uimarantojen veden laadun tutkimustulokset raportoidaan vuosittain EU:lle, joka tekee yhteenvedon koko Euroopan uimavesien tilanteesta.</p>																																																					
5.5 Edellisten uimakausien tulokset	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Näyte</th> <th colspan="2">v. 2015</th> <th colspan="2">v. 2016</th> <th colspan="2">v. 2017</th> <th colspan="2">v. 2018</th> </tr> <tr> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> <th>E.coli</th> <th>Enterok.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>1</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>10</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>170</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>5</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>44</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vuosien 2015 – 2018 aikana ei ole havaittu aistinvaraisesti poikkeamia, jotka olisivat voineet vaikuttaa veden laatuun</p>	Näyte	v. 2015		v. 2016		v. 2017		v. 2018		E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	1.	1	1	3	4	2	1	1	1	2.	1	1	1	2	1	1	2	1	3.	1	4	3	10	2	1	170	5	4.	5	2	1	44	3	3	1	1
Näyte	v. 2015		v. 2016		v. 2017		v. 2018																																															
	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.	E.coli	Enterok.																																														
1.	1	1	3	4	2	1	1	1																																														
2.	1	1	1	2	1	1	2	1																																														
3.	1	4	3	10	2	1	170	5																																														
4.	5	2	1	44	3	3	1	1																																														
5.5.1 Edellisten uimakausien uimaveden laatuluokat	Uimaveden laatuluokittelussa käytetään viimeisen neljän vuoden aikana otettuja suunnitelmallisten näytteiden <i>suolistoperäisten enterokokkien ja E.colin</i> tuloksia. Luokittelussa veden laatu luokitellaan luokkiin erinomainen, hyvä, tyydyttävä tai huono.																																																					

	Valvontatutkimustulosten 2015-2018 perusteella Uimalanniemen uimarannan uimaveden laatuluokka on erinomainen.
5.6 Edellisten uimakausien aikana toteutetut hallintatoimenpiteet	Uimalanniemen uimarannalla ei ole tehty hallintatoimenpiteitä. Uimaveden mikrobiologisen tai hygieenisen laadun ollessa huono joko runsaan sinilevän esiintymisen tai muussa erityistilanteissa arvioidaan, liittyykö tilanteeseen terveystaitan mahdollisuus. Tarvittaessa voidaan antaa uimakielto tai suositellaan uimisen välttämistä. Asiasta tiedotetaan rannalla, internetissä ja tiedotusvälineissä.
5.7 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen	Sinilevän määrää vedessä arvioidaan näytteenoton yhteydessä aistinvaraisesti asteikolla 0-3: 0 = ei levää; veden pinnalla tai rantaveden rajassa, näkösyvyys normaali 1 = vähän levää; levää havaittavissa vihertävinä hiutaleina tai pieninä tikkuina vedessä. Levää näkyy, jos vettä ottaa läpinäkyvään astiaan. Rannalle on saattanut ajautua kapeita leväraitoja. Levä heikentää näkösyvyyttä. 2 = runsaasti levää; vesi on selvästi leväpitoista, veden pinnalle on kohonnut pieniä levälauttoja tai rannalle on ajautunut leväkasaukia 3 = erittäin runsaasti levää; levä muodostaa laajoja levälauttoja tai sitä on ajautunut rannalle paksuiksi kasauksiksi.
5.7.1 Esiintymisen havainnot edeltävinä uimakausina ja toteutetut hallintatoimenpiteet	Uimakaudella 2018 Uimalanniemen uimarannalla on kahdella näytteenotto kerralla havaittu sinilevää vähäisiä määriä (1). Sinilevää ei ole esiintynyt uimavedessä siinä määrin että uimaveden käyttöä olisi pitänyt rajoittaa.
5.7.2 Arvio olosuhteista syanobakteerien esiintymiseen	Sinilevien esiintymiseen vaikuttavat mm. veden ravinnetekijät ja lämpötila sekä muut tekijät. Uimalanniemen uimarannalla sinilevää voi esiintyä kesäisin.
5.5.3 Lajisto- ja toksiinitutkimukset	Ei ole tehty
5.8 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys	Makrolevien tai kasviplanktonien haitallista lisääntymistä ei ole havaittu.
5.9 Sääilmiöiden vaikutukset uimaveden laatuun	Sateisuus saattaa lisätä uimaveden mikrobimäärää johtuen sateen tuomasta huuhtoutumasta veteen.

6. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

6.1 Jätevesiverkostot	Johtokartan mukaan uimarannan lähellä sen yläpuolella järven pohjassa kulkee jätevesiviemäri ja viistosti ylöspäin vastarannalla sijaitsee jätevesipumppaamo. Jätevesiviemäriin rikkoutuminen tai jätevesipumppaamon ylivuoto aiheuttaisi uimaveden saastumisen
6.2 Hulevesijärjestelmät	Johtokartan mukaan vastarannalla hulevesiviemäri johdetaan vesistöön, jolla voi olla vaikutusta uimaveden laatuun..
6.3 Uimaveteen vaikuttavat muut pintavedet	
6.4 Maatalous	Uimarannan läheisyydessä ei ole maataloutta.
6.5 Teollisuus	Vaajakosken alueella on teollisuuslaitoksia järven läheisyydessä, joiden vaikutukset normaaliolosuhteissa uimaveden laadulle ovat vähäiset.
6.6 Satamat, vene-, maantie- ja raideliikenne	Uimarannan lähellä on runsasliikenteinen Vaajakoskentie, joka johtaa reilun kilometrin päästä Kuopiontielle ja Nelostielle. Normaaliolosuhteissa tieliikenteen vaikutukset uimaveden laadulle ovat vähäiset, mutta esim. liikenneonnettomuuksien yhteydessä on mahdollista, että ajoneuvon kemikaaleja valuu vesistöön, mikä saastuttaisi uimavettä. Jyväskylän kaupungin ylläpitämä venesatama sijaitsee uimarannan lähellä Saltunlahden pohjukassa. Venesatamaliikenne kulkee uimarannan editse, mutta väylä on sen verran laaja, ettei vaaratilanteita ole ainakaan tiettävästi sattunut. Vaarana on kuitenkin uimaveden saastuminen, jos moottoriajoneuvosta valuu kemikaaleja veteen.
6.7 Eläimet, vesilinnut	Lintujen ulosteiden vaikutukset normaalitilanteessa arvioidaan olevan suhteellisen pieni. Järvisyyhyä ei ole esiintynyt. Lintujen ruokinta rannalla on kielletty ja siitä ilmoitetaan kyltein.
6.8 Muut lähteet	Uimaveden laadun heikkenemiseen voivat vaikuttaa myös uimarannan käyttäjät mm. roskaamisen ja sotkemisen sekä ilkvallan myötä.

7. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

7.1 Lyhytkestoisen saastumisen määrittelmä	Lyhytkestoisella saastumisella tarkoitetaan normaalitilanteesta poikkeavaa suolistoperäistä saastumista, jonka syyt ovat tunnistettavissa ja jonka ei yleensä odoteta vaikuttavan uimaveden laatuun kauemmin kuin kolmen vuorokauden ajan ja jota varten on määritelty ennakointi- ja käsittelymenettelyt.
7.2 Arviot odotettavissa olevan lyhytkestoisen saastumisen luonteesta, syistä, esiintymistiheydestä ja kestosta	Toistaiseksi ei ole tiedossa selkeästi ennakoitavissa olevia lyhytaikaisia saastumistilanteita. Lyhytkestoisia saastumistilanteita ei ole aikaisemmin esiintynyt Jyskän uimarannalla, joten lyhytkestoiset saastumistilanteet ovat epätoimennäköisiä.
7.3 Lyhytkestoisen saastumisen aikana toteutetut hallintotoimenpiteet ja aikataulu syiden poistamiseksi	Uimalanniemen uimarannalla ei ole toteutettu hallintotoimenpiteitä 2016-2018 aikana. Lyhytkestoisen saastumisen ajan seurantalenterin mukaiset näytteet jätetään ottamatta ja nämä näytteet korvataan myöhemmin otettavilla näytteillä. Lyhytkestoisen saastumisen seuranta tehdään ylimääräisten näytteiden avulla.

	<p>Mikäli terveyshaista on mahdollinen ja asian hoitamiseksi on tarpeen, voi terveydensuojeluviranomainen antaa uimarannan haltijalle määräyksen korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi.</p> <p>Lyhytkestoisesta saastumisesta, mahdollisista käyttörajoituksista/-kielloista tiedotetaan uimarannan ilmoitustaululla ja internetsivuilla.</p>
7.4 Toimenpiteistä vastaavat viranomaiset ja yhteystiedot	<p>Ympäristöterveystarkastaja Jyväskylän kaupunki / Ympäristöterveydenhuolto Eeronkatu 10 40720 Jyväskylä terveysvalvonta@jyvaskyla.fi puh. 014 266 2378</p>

8. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

8.1.	<p>Rannalla on ilmoitustaulu, jossa annetaan ohjeita ja tietoja uimareille:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perustiedot (uimarannan nimi ja osoite, koordinaatit, ylläpitäjän yhteystiedot, toiminta- ja turvallisuusohjeet, hälytysnro) - merkinnät veden syvyyksistä - tiedot viimeisestä tutkimustuloksesta - uimavesiluokka - yleiskuvaus uimarantavedestä perustuen uimavesiprofiiliin - mahdolliset erityistilannetiedotteet - kieltokyltit (koirien tuominen rannalle kielletty, lintujen ruokinta kielletty)
8.2 Tiedottaminen normaalioloissa	<p>Jyväskylän kaupungin liikuntapalveluiden internetsivuilla on mm. uimarantaluettelo, tietoja jokaisesta uimarannasta (esim. uinninvalvonta, varustus, palvelut), uimavesiluokat. Ympäristöterveydenhuollon internetsivuilla on uimaveden ja näytteenoton yhteydessä tehtyjen sinilevähavaintojen tulokset.</p>
8.3 Tiedottaminen erityistilanteissa	<p>Ympäristöterveydenhuolto tiedottaa lyhytkestoisesta saastumisesta, epätavanomaisesta tilanteesta, annetuista määräyksistä ja muista erityistilanteista erillisellä uimarannalle vietävällä ilmoituksella.</p> <p>Lisäksi ympäristöterveydenhuolto laatii erityistilanteista lehdistötiedotteen sekä tiedottaa asiasta internetsivuillaan. https://www.jyvaskyla.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto/ymparistoterveydenhuolto/uimavesi</p> <p>Liikuntapalvelut tiedottaa mahdollisista uimaveteen merkittävästi vaikuttavista asioista internetsivuillaan sekä rannalla olevilla ilmoitustauluilla.</p>

9. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN AJANKOHTA JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

9.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta	<p>Uimavesiprofiili on laadittu 4/2011.</p> <p>Uimavesiprofiili on päivitetty 7/2019.</p>
9.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta *)	<p>Jos uimarannan uimavesiluokka on erinomainen, on uimavesiprofiilin päivitysväli viisi vuotta. Mikäli luokka muuttuu, on profiili päivitettävä ennen seuraavan uimakauden alkua.</p>